

ОРОЙУОННААБЫ ПАРТИЙНАЙ АКТИВ МУННЬАБА

(Бүтүүтэ. Иинин 1 стр. нөр).

төлөрө бу дымл бастаан агарын иининг производствонь идэтиг пэкиллэх былааньн ырытан огороллор наада. Исхааа-йыстыбанын идэтиг сүбү иинитигэр, агарын сүбүгү группалааньн ага мунгүр даммакка мачириг уонна ходо-на сүдэрин кантатини уонна тупсарыны, сүбү типовой-тууларын ытылын уонна иини улетин механизациялааньн, үлэиттэр үлэлэр, өлөрү үс-луобуларын бары өттүн тупсарыны эрбэр. Онон идэтиг былааньн огоруута өрдүк эи-ниэтээхтик, бөлөмтөлөөхтүк сымаллаһарбыт наада.

Хортуонпуй уонна ороуот ас-тарын ыһааньн кантатини уон-на үүнүүлэрин үрдэттиг туру-рулуубу сорукары төхөрү-ити култураларга чопу от-лениелар уонна улаастаары идэтигин эрбэр. Калар пати-леткада билиги хортуонпуй ыһааньн 200 гектарга тириг-хитин уонна гектар ахыттан 120 центнерин итээх сүөх үүнүүнү ылаахытын эр, оройуон пэкиллэһиэти наады-Ыһааньн хаачыйар кыахтаах-пыт. Ороуот астарын ыларбуо-лааха, ити културалары оро-йуон үрдүн аһаас сиргэ 25—30 гектарга тийэ олортох-путуна уонна аһаас Сүбүруу-кай аатынан совхоза теннел-лар уонсай иинин 6000 ка-метрэ тийэ кантатхитинэ эр, наадыһын төлөрүлүүтү сөн. Түмүктээн эттэххэ, хортуон-пуй уонна ороуот ас-тарын ыһааньн кээмэин билигитигэр 1,5—2 төгүд, оттон валовой хо-нуурларын 7—8 төгүд улаа-тынарар сорукарыт.

Билэрин курдук, сүбү иинитин салгыа сайынарары уонна киниттэн бородууксуйна-аһын элбэттиг кыстык ый-дарыгар сүбүгү көрүү-харайы-былаарар суолтаах. Быйыл аһаах кэмчинин оройуон ха-йааыстыбаларыгар обществен-най сүбү кыстыгар биллэр-кө-төр ыраахтар үсбээтилер. Сүбү ырыта-аһааньн, ту-һаа сүөх өлүүтү өрдүк сааскы ыйдарга элбэтэ. Ол үрдүн

хаааыстыбалар сааһааччы-лара, специалистара, сүбү иинитин үлэиттэрэ бу бопу-руоска өссө дараа бөлөмтөнү сөптөөх түмүктэри өгөстө ык-тар. Дыла эрдэ итин сүбүгү аһааньн сүбүгү көрүүтү, оту, аһааньн аһаахтары ти-ийинг күчүмөрүдөр үсбээти-лэр. Сорох фермаларга үлэ-тэриинг, дыһааньн били-гин дараа мөлтөх. Ити чаһы-лар туһааннаах партийнай тэ-ригтэлэр, хаааыстыбалар са-һаааччыларга общественнай сү-бү кыстыгы тэрээһиннээхтик түмүктүүтэ суһал дьаһалларга ылаахтар наада буолбутун ту-һунаа элэлэр.

Бу күнүгэ дөйдү үрдүн ССРС Верховнай Советын бы-барыгар бөлөмтөн сүбүгү го-сударственной, политической суолтаах хаһааньна бара-турар. Билиги оройуонут үлэ-иттэрэ, советскай ороуот бү-түүтүк курдук, быһаарыга үрдүк тэрээһиннээхтик бөлөм-төгэ уонна быһаар күнү—бэ ыйын 16 күнү үлэда сага бөлөхтөрдөх көрсөтө сорука-ры улааттылар. Оройуон бас-тыг үлэитт коллективтарга ту-һаах сал бастаан агарынаары производствонь былааньн бөлөмтөн иининг—быһаар кү-нүгэр төлөрүгү үрдэттиг бөлөм-төлөөхтүк бөлөмтөлөөхтүк ылаахтар. Бу үчүгэй сааһааньн сир аһааньн кээмэин өйөөхү тэрийи-—партийнай тэригтэлэр дөһү-наах сорукары.

Социалистическай куотала-һын тэрээһини тупсарыга Эрлик Эрстин аатынан кол-хоз партийнай тэригтэлэниин биримэра үлэитт баһаа сө-гөхтөтэ—директор секрет-ара Н. С. Дмитриев. —Колхоз-тоһаар, ССКП КК партияда, со-ветскай ороуотка Илгэригын аһааньн про көтөрүлөн турар, төхөүс пэкиллэти тэрдүс, тутуах сал-гы сорукары ситиһилээхтик тө-лөрүүгэ үрдэттиг бөлөмтөлөөх-түк ылаахтар улааттылар.

Түргүлүбүт сорукары тө-лөрүү кылааньн үс-луобула-һын үлэ коллективтарын уон-на биримэлээн үлэиттэр орто-лорутар социалистическай ку-

талаһыны табаткы тэрийи-булар. Ол иини бу бопуруос-ка билиги улаах бөлөмтөнү уурайыт. Колхозут уонсай үлэ-дэххэ сааһааньн оройуон хааа-йыстыбаларын уонна Аһааньн оройуон аатынан колхозун, оттон иччэт сүбүгүтүн ириг-иһын Уус-Алдан оройуонун «Лена» совхозун кытта күрэх-тэри. Куоталаһын түмүктэри би-ригиттэр өйөөхтөн иһэлэр. Биримэлэр, фермалар коллек-тивтар уонна биримэлээн иһа-ныкыттар, иччэт сүбүгү тэ-рээһиннээхтик куоталаһынаа аһа-аньн ылаахтар, ий аһааньн түмүктэри-наахтар.

Быйылгы кыстыкка ыһааньн бөлөмтөлөөхтүк хаһааньн да-төлөрүгү дьулуһабыт. Кыстык-аһааньн түмүгүн бир бө-рөттөн ортотунан 52 кг ир-иһи ылаахыт, аһааньн 30 кг илар-быт наада. Бастаан кварталга үтүт государственна аһааньн быһааньн (бөһи сорукары иһа-ларын турар) 107,3 бырыһаан, эти аһааньн 146,9 быры-һаан, тууларга туттарыны 144 бырыһаан төлөрүдүт. Аһааньн салгыи киниһэер валовой-нан 238 центнеринан, бирим-фуражнай ылаахтан 20 кг элбэх үтү манна, государственна 593 центнеринан элбэх эт аһаань-на.

Куоталаһыга Хадаар бири-гэдэ, маннакыттаран А. Т. Кузьмина, А. М. Титова, Л. И. Новаа, бөһи көрөтүлэртэн Ф. Н. Григорьев, А. К. Лебедева, Н. Е. Савина, шофердартан В. А. Иератов, А. Г. Пестерев, тракто-ристартан Е. Г. Родионов, С. К. Сидоров бастаан иһэлэр.

Итинтэн салгыи таб. Дмитриев бөр итээстэргэ төхтөөт. Үтүт валовой ыһааньн былаанна туол-баһаа иһэр. Сүбү өлүүтө сал-гыи таһаа турар. Быйыл өрдүк Хонтоо биригэдэ жөлөхтүк үлэлэр.

Түмүгэр араатар партийнай тэригтэ социалистическай куотала-һын тэрээһини тупсаран я-тилетка тутуах салгыи былаань-нын бары көрүннэригэр сити-һилээхтик төлөрүгү хаачы-

ларга туһааньн үлэлэда дии-тэ.

Сүбүруускай аатынан совхоз-директора В. Х. Жебсан аһааньн этинин ССКП КК Генераль-най секретара таб. Л. И. Бреж-нев кырыс сиргэ туһаа таһа-рын 20 сыла туулуутунан си-бэстөөн этинин кини сааһаар хаааыстыбатын рабачылар, инженернэй-технической үлэит-тэ улаахан өрө көтөрүлүүтүн, дриг биһаабиллээн көрсүбүт-тэри туһунаа ииниттэригэр саа-лаада.

—Билиги совхозка сүбү ии-тинин киниһэин уонна ич-титинг киллэрин салгыи ыла-тылаахтаах,—директор кини. —Манна быһаарыга элбэх үлэ барыһаах. Илгэ сүбү бири-дин группаларынан түс-түсн өт-делениеларга түмүлүүтэ. Хо-лбоор, саһа төрүгү Хаһааньн өт-делениелар мунуулуо. Онон иһааньн көрүүтэ, аһааньн аһааньн тутууу кыстык, араас оборудованиены булуу, култур-най мачириг ороуу, үлэи механизациялааньн курдук үтү-үлэ барыһаах. Итинтэн иччэт сүбүгүтүн ириг-иһын бир өдөленигэ сүктэригэ.

Маннакы манна үс сирин киниһээн, бирим өдөленигэ 800—1200 ылаахх тийэ тү-мүлүүтэ. Онон бөһи ком-плексаи тутуулар наадалар.

Билигин дөһүгэ тыа хааа-йыстыбатын индустриальнай-промышленнай төрүккэ өлөрү-сыйынаары сорука туруру-лар. Бу сорука төлөрүгэ бы-лааньнаань, бырайыктаань, үтүт бопуруостарынан дьинээхтик дьаһааньн эр-бөлэр. Тыа хаааыстыбатын научнай-чинчийар институту би-лиги совхозут 1980 сылааха дьэри исхааыстыбанын сай-дытын былааньн ырытан өкө-дө. Билигин турутунаа ити бы-лааньн көрүлүүтү сорукары элбэх киллэрингэ баһааньн өкө-түт, тутуулары бырайыктаань уонна үбүлэһин улаах итээс-тик ылаахтар.

Итинтэн салгыи таб. Жебсан сорох саһааньн—саһааньн итинтэн, хортуонпуй уонна ороуот аһааньн үүннэрин оро-йуонна ииниһээн, идэтиг киллэрэр наадалааһын этэ.

Партийнай актив мунһаар тыа этээчилэр производствонь киниһэин уонна идэтиг, сир өйөөхтүн көдүүтүн үрдэ-тик, бородууксуйыны элбэтин уонна орто элбэ саһааньн кад-дары, специалистары кытта үлэ-ни тупсары бопуруостарыгар киниһэ төхтөөтүлэр. Ленин а-атынан колхоз бырайыкынаа-тын председател ССКП райко-мун чилиһэ Е. П. Коркин сү-рүн бөлөмтөнү оройуонка сиргэ ороуу, күөлсүтү үлэлэрин кээмэин, көдүүтээхтик ылаа-

та, куоталаһа утары, аһааньн кууһурдэриг туһаада.

Тыа хаааыстыбатын управ-лениг кылааньн этэтиг Е. Н. Ирсанов уонна соро-туопкада, хаааыстыбара иһааньн, партия райкомун чилиһэ Н. Е. Зверстов тыа хаааы-стыбатын сүрүн саһааньн үлэлэ-рин киниһэингэ уонна идэтиг киллэрэргэ колхозтар уонна сов-хоз саһааньн сөптөөх былаань-нары ырытан огороллор наа-далааһын туһунаа эттилар, сиргэ ороуу, үүнүүтү уонна сү-бүгүтүн бородууксуйыны ыла-ны үрдэти бопуруостарынаа кө-лөкөнэйдик быһаарыны үбүлүү-сүлэһаарын чөрбөтөн бөлө-төһүлэр. Таб. Зверстов хааа-йыстыбалар саһааньн оро-эһөөн кадрарын иһааньн бөһиһааньн, кинилэр эи-нигиттэриг үрдэтэлэр наада буолла директор. Кини этэриг, колхозтарга да, совхозка да араас раһааах биригэдэриг олус элбэттилер, кинилэртэн сө-рөхтөрө производствонь иһааньн түү-да эппитингэ сүккит курдук тар, онон дьинт-чачы кыһааньн, ириг-хорута үлэлээбэтэр.

Ленин аатынан колхоз Аһа-таһааньн улаастаһааньн саһааньн ССКП райкомун чилиһэ Е. С. Дьячновскай, Сылга орто о-скулатин директора, партия рай-комун чилиһингэр кандидат М. Р. Сисолятин, производствонь са-һааньн киниһээн кадрары, специалистары сөптөөхтүк сү-мэрдөөн үлэлэтин быһаарар суолтааһын ыһааньн турар.

Мундаһааньн кини биригэдэ агроном сүбүгү, ол иһааньн оро-уот аһааньн үүннэрингэ база ти-риллэ илгити, үүнүү ылааһыг буолбутун улаах итээс быһаань-наан, оттон Сылга спес-иалистар ороуолара үрдээн иһааньн бөлөмтөлөөхтүк. Директор орто о-скулатин директора И. Д. Неустров бурдуктан, хортуонпуйтан уонна ороуот аһааньн үүнүүтү ылаа-га кыһааньн уурулуубат буол-бутун, ол да иһааньн Сылга сааскы ыһааньн бөлөмтөн жөлө-түн критикалааа. Эччүт ком-бинатынаады маннааһын сүбүгү партийнай тэригтэ—секретара Н. С. Филиппов сорох хааа-йыстыбалар саһааньн кыһааньн эти үтүт государственна туттарыны сөптөөх кыһааньн ууруларын сөмөлөөтэ.

ССКП райкомун бастааньн секретара таб. И. П. Листин актив мунһаар этиниттэр дьу-лаһааньн бопуруоска ман-найгы сүбүгү партийнай тэри-гтэлэр, тыа хаааыстыбатын управленигын, колхозтар уонна совхоз, өлөхтөөх Советтар ии-ниһэригэр быһаачы сорукары туруорда.

Партийнай актив мунһаар дьулаһааньн бопуруоска туһааннаах турааһы ылаах.

Активность уонна көрдөбүл үрдээтэ

Билиги оройуонмут партийнай тэригтэтигэр партийнай докумуоннары уларытыы сааһааньн бара турар. Бу күнүгэ Сүбүруускай аатынан совхоз Сылгааньн өдөленигтэн партийнай тэригтэтиг коммунистара үлүү сирдэт В. И. Ленин мөһүбөөхх партийнай бөлөмтөн ылаахтар.

Партийнай докумуоннары уларытыыга бөлөмтөн сибээстээн партийнай тэригтэ ыһааньн үлэтин туһунаа хэпсириттэр билиги корреспондентит ити партийнай тэри-гтэ секретара Борис Пахомович Башаевтан көрдөстө. Онон кини маннакы кээмэин:

—Билиги партийнай тэриг-тэит учуотугар 27 коммунистар тураллар. Докумуоннары улары-тыыга бөлөмтөн саһааньн дьу-ттан ылаах партийнай тэри-гтэ, политической-иһааньн үлэни тупсарыга, коммунистар баһа-лыгар-көдүүтүлэр ороуларын уонна активистарыг үрдэттиг кыраты сүөх үлэ ылааһына. Ол түмүгэр өдөлениг пэкиллэ-үтүс, быһаарылаах салгыи го-сударственной былааньн, со-циалистическай эбэһааньн бөлө-мтөлөрүгэ нэхкэ ситиһи-лэрдөх түмүктэргэ уонна бы-йылгы общественнай сүбүгү ыраахан кыстыгы тэрээһингэр үлэни-хамнаһын биллэрдик күт-

Партийнай тэригтэтигэр докумуоннары уларытыы саа-һааньн аһааньн турарына, күдүн тутар 31 күнүгэр, уонсай пар-тийнай мунһаах ылаахты үлэ-бит түмүктэрин уонна производ-ствоньн былааньн, эбэһааньн бөлөмтөлөр туһунаа иһааньн туһунаа ситиһи дьулаһаань-бит.

Билиги тэригтэтигэр сааһааньн партийнай билигтэри бастааньн ылар кээмэин совхоз Улэ Кыһыл Знамята орденнаах бас-тыг механизатора Афанасий Васильевич Макаров, үлэ ветер-ана, советскай эргин туйгуна. «Бочуот Знага» орден кавалера Федор Васильевич Макаров уон-на колхознай тутуу ветерана, коммунистическай үлэ ударнига, кырдыас рабачай Василий Егоревич Пулов тигитилэр.

Партийнай докумуоннары ула-рытыыга бөлөмтөн кээмэин коммунистар производствонь общественнай өлөххэ активис-тара уонна ороуолара салгыи үрдээтэ.

ТУМУКТУУР ЗАНЯТИЕ

Оройуоннаады партийнай-хаааыстыбанын актив оскулатын элбэтигэр «Саһааньн—идэтиг» дии-и темада теоретичес-кай конференция ылааһына. Онон дьаһааньн ССКП райкомун иини секретара М. Е. Перминов өкөрдө.

Теоретическай конференцияга тэригтэтиг кыстыгы ылаахтар оркулаа итээчилэр: Н. П. Григорьев—эт-үт комбинатин директора, А. М. Ирсанов—Сүбүруускай аатынан совхоз партомуун секретара, В. С. Листин—профсоюзтар оройуоннаады советтарын президиумун председател, Н. С. Дмитриев—Эрлик Эрстин аатынан колхоз партомуун секретара, И. П. Васильев—ССКП райкомун партийнай-тэригтэтиг өдөлениг саһааньн, С. Н. Дьячновскай—коммунальнай предпринималар уонна тупсаран ороуу комбинатин начальнига.

Манна партийнай-хаааыстыбанын актив оскулатта быйыл-гы үлэтин түмүктэргэ.

